

Valentina-Luminița CARP (TANASACIUC)
Școala Doctorală de Științe socio-umane,
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România

METAFORA TIMPULUI ÎN POEZIA DRAGOSTEI DE VIAȚĂ A LUI PANAIT CERNA

Considerat de criticii vremii drept o fire sensibilă care empatizează cu cei mulți și asupriți, Panait Cerna reușește prin textele sale să cânte iubirea și setea de viață adăugând accentele optimismului, diferențiindu-se prin aceasta de Mihai Eminescu. Temporalitatea este o dimensiune semnificativă a creației pe care o regăsim în poeziile cerniene folosită pentru a evidenția mesajul că viața este darul suprem. Folosind un limbaj referențial, dar, mai ales, unul emoțional, poezia dragostei de viață pe care Cerna o cuprinde în volumul „Poezii” (1910) devine emblemă a concepției filosofice pe care poetul dogrogean o promova într-o perioadă în care literatura română avea nevoie de o nouă afirmare. Chiar și în cazul lui Cerna, metafora timpului este un procedeu frecvent întâlnit tocmai pentru a sublinia înclinația tânărului poetul spre meditație și concepție. Sentimentul de dragoste cernian modifică formele în care se prezintă ideea de timp și nemurire întrucât poetul îndreaptă zbuciumul omului menit să fie supus durerii spre puterea miraculoasă a iubirii în toate dimensiunile existenței. Iubirea, indiferent de formele sale este atotputernică căci ea înzestrea omul cu aripi, speranță și astfel, poetul o transformă într-o convingere fermă: „Noi suntem mai puternici: noi iubim”[1].

Poetul,

„Panait Cerna este un poet cerebral, contemplantiv care comunică ideile prin intermediul imaginilor artistice, percută sensibilitatea umană și provoacă stări emoționale pe calea reflexivității liricii îmbinând ideea cu sentimentul”[2].

Aducând în prim-plan imaginea mormântului pe care o conjugă cu imaginea cântului, poetul accentuează mesajul metaforei vieții agitate din prima strofă a poeziei *Privește-n noaptea...*:

„Privește-n noaptea luminată
S-auzi luceferii ce-și spun:
Mânați orbește-n lumea toată,
Noi alergăm vârtej nebun;” [3]

Într-un articol, Eugeniu Speranția scria că metafora constituie trăsătura distrinctivă pentru orice gândire poetică care se centreează pe obținerea unui „minim de poezie.”[4] Deși înlocuirea unui termen propriu cu un altul figurat ar părea un simplu proces verbal, totuși procesul mintal al acestei înlocuiri incumbă o logică specială care „precedă și justifică această înlocuire.” Dacă poetul pornește în construcția metaforei de la raportul de asemănare între cei doi termeni, se poate constata că el construiește o metaforă propriu-zisă, dar dacă o construiește pe baza raportului de apartenență, de eficiență sau atribuție, atunci poetul realizează o construcție aparte din sfera metonimiei (spre exemplu sinecdoca). Construirea unui asemenea raport de substituție a termenilor oferă justificarea operațiunii logice având drept bază identitatea termenilor în viziunea poetică. De aceea, ea devine trăsătură specifică unei anumite gândiri poetice. Este vorba de aceea care identifică partea cu întregul, cauza cu efectul, dar și obiectele cu anumite trăsături comune. Ca atare, întâlnim în imaginarul poetic cernian „confuzia” trecutului cu viitorul, deoarece poetul a întrevăzut o identitate între cauză și efect, astfel că numele efectului induce ideea că totul se petrece într-o etapă a preexistenței sale.

„Atât de mult vei auzi jelire
Și rana Ta va sângea mereu -
Îmblânzitor de oameni prin iubire,
Tu ți-ai ales destinul cel mai greu!”[5]

Se poate observa cum trecutul reprezentat ilustativ prin „destinul cel mai greu” demult ales prin curgerea implacabilă a timpului se transformă într-o eternitate. Această identitate dintre trecut și viitor accesoriează poezie cu o emoție mistică care însoțește o metacomunicare ce se stabilește între om și divinitate.

Întregul efort creator al lui Panait Cerna a fost centrat pe căutarea și, totodată, pe descoperirea raporturilor metaforice pentru fiecare obiect al gândirii sale poetice. Deși creațiile sale nu abundă de metafore elaborate și nici în varietatea acestui procedeu stilistic de construcție a eului poetic (obiectele la care Cerna face referire fiind cele legate de viață, iubire, lumină, zbor), totuși poetul reușește să construiască raporturi distinctive, astfel că poezia sa este una intensă și vie.

„Nimic nu știu de tine senina mea iubire
Dar ochii mei, în cale-ți culeg numai uimire;
Cărarea mea pustie se umple de lumină.”[6]

După cum se observă, Cerna pare să fi ales în mod arbitrar niște termeni aparent contradictorii în ultimul vers citat, dar folosindu-i pe aceștia ajunge să potențeze emoția conceptuală. Creatorul nu își exprimă direct sentimentele față de ființa iubită, ci concepția sa asupra sentimentelor sale. Prin versurile sale, Cerna nu se rezumă doar la a vorbi despre o stare afectivă în mod direct, ci transmite o imagine a ființei iubite, o reflectare a atitudinii celui îndrăgostit și chiar o concepție poetică asupra iubirii.

Despre arbitrar, Eugeniu Speranția scria că acesta este

„sinteza proceselor (...) sufletești în care negreșit se repercutează diagramatic și statusul organic.(...) Din imprevizibilul și fortuitul acestui arbitrar izvorăște cea mișcare subiectivă care este creațiunea poetică.”[7]

Ideea se oglindește în textele cerniene tocmai datorită amprentei personale pe care o pune Panait Cerna, căci despre el s-a spus și s-a scris că iubea cu pasiune viața, iar poeziile sale o confirmă.

Chiar și Pompiliu Constantinescu observă că, deși Cerna nu folosește o limbă poetică cu „o deosebită strălucire”, totuși poetul reușește să dinamizeze sentimentele, ceea ce-l face diferit de Eminescu și depășește „parafrazările epigonilor săi” [8] ce au marcat literatura de la sfârșitul secolului XIX.

Chiar dacă în poeziile cerniene se pot identifica termeni uzuali, aceștia sunt integrați în fraze care schimbă cu totul conținutul și, astfel, termenii devin complementari și se transformă într-o sinteză a tuturor proceselor sufletești ale poetului, reușind astfel să exprime în mod accentuat întreaga sa ființă poetică.

„Și totuși, simt cum mă străbate
O rază din puterea-ți lină -
Greu luptă valurile toate
Să-mi stingă visul de lumină.”[9]

Transpare din versurile citate un mister ce pare a fi de neatins, mister ce devine sursă a întregii inspirații poetice, obiect al cunoașterii umane sau călăuzitoare a întregii vieți a poetului.

Despre metafora timpului biblic se pot găsi referințe în reinterpretarea mitului originar al lui Adam, prin care Cerna îl reabilitează pe Cain prin viziunea laică ce o atribuie dragostei.

„Adam se împotrivesc Creatorului refuzând conceptul păcatului originar și canonul ispășirii lui de către generații de urmași.”[10]

„De-a fost păcat iubitul, mărire cui l-a scos,
El a făcut păcatul atâta de frumos:
Un farmec, o beție ce-n veci în tine-o porți –
Pe clipa rătăcirii îndur și mii de morți...”[11]

Și în acest caz, planul imaginativ construit pe un referent ce poate fi supus percepției umane prin combinarea fericită a semnelor verbale de tipul „un farmec”, „o beție”, „clipa rătăcirii”, „păcatul” capătă o nouă dimensiune temporală, cea a eternității, aceasta fiind greu perceptibilă tocmai datorită unui alt referent „-n veci” ce este imposibil de reprezentat.

Deși mulți l-au văzut pe Cerna ca nefiind un creator de idei poetice originale, se poate constata că poetul dobrogean realizează o conceptualizare diferită a metaforelor privitoare la dimensiune temporală. În plan imaginativ, poetul apelează la lumea formelor perceptibile și, de aceea, el își construiește un mod propriu de a simboliza o stare sufletească. Astfel, lectorul său reușește să sesizeze toate subtilitățile întregii construcții a mesajului imaginativ.

„O, pasăre, ce-mi vii la geam
Și-mi cânti din zori nebună,
Ce-mi spui de vremea când plângeam,
În nopțile cu lună?

Ce mi-amintești de vehiul dor,
Cernită zburătoare?
De un suspin nepieritor –
De-o altă arătare? ...”[12]

Povestea de dragoste neîmplinită este construită în „nopțile cu lună”, moment care este ales de poet ca fiind propice pentru crearea etosului. „Suspînul nepieritor” impresionează și poate fi „simțit” de receptor, astfel că starea emoțională a creatorului este ușor transmisă către lector.

Sunt situații în care Panait Cerna apelează la metafore plasticizante, atunci când face referire la dinamica temporală tocmai pentru a realiza transferul exclusiv către unul dintre termeni. Se folosește de acest procedeu cu intenția de a da

„cât mai multă carnație concretă unui fapt, pe care cuvintele pur descriptive, totdeauna mai mult sau mai puțin abstracte nu îl pot cuprinde în întregime.”
[13]

„Necunoscute, oarbe genii,
În graiul dulce al sireniei,
M-au rupt de îngerul-mi de pază
Pe drumuri fără nici o rază...”[14]

Dacă se încearcă o raportare la conștiința magică pe care poetul o conturează prin utilizarea în construcția mesajului poetic folosind substantivele „sirenă” și „îngerul de pază”, se observă că prin utilizarea metaforei poetul dorește parcă să evite numirea directă a traiului printre străini și să-și reamintească viața caracterizată printr-o securizare personală pe care o avea atunci când își desfășura activitatea în țară.

Nu de puține ori, în construcția mesajului poetic, Panait Cerna folosește un cod al limbii pentru a crea un cadru de inteligibilitate minimă. Pentru a aceasta apelează la metaforele revelatorii cu intenția de a evidenția misterul pe care îl poate pune la dispoziție „lumea concretă, experiența sensibilă și lumea imaginară.”[15]. Spre exemplu, idealul este numit de Cerna „un cer spre care să privesc”, iar suferințele vieții cotidiene „vulturii care se rotesc”, pe când, credința este „ziua care vine”.

„Dă-mi un cer spre care să privesc,
Când deasupra inimei plâpânde
Ai suferinții vulturi se rotesc;
Și- ncrezător în ziua care vine,
Din orice lacrimă mi-aș face-o stea...
Aș înflori, aș străluci ca tine-
Aș fi însuși norocul, floarea mea!”[16]

Caracteristicile prezentului plin de chinuri sunt dezvoltate pe o largire a semnificației simbolului „lacrimă”, poetul reușind să dezvolte o idee referențială potrivit căreia suferința conduce nemijlocit la biruință, „amenințările și înfrângerile temporare sfârșesc prin trimful rațiunii, al adevărului, al trăinicieii vieții, demnității umane și frumuseții iubirii.”[17] Steaua, floarea și lumina sunt simboluri ideatice specifice creației cerniene.

Dacă se face raportarea la ceea ce scria F. Aderca în articolul din „Sburătorul”, metafora folosită este „înrudită cu realitatea”, dar poate fi interpretată diferit de cel ce citește textul poetic.

„Simțurile nu vibrează în fiecare la unison: există totdeauna o diferență individuală, de unde pornesc originalitățile”[18]

afirmație care corespunde și imaginarului poetic construit de Panait Cerna.

Influența tradiției populare lirice se resimte în versurile pe care poetul le închină dragostei, astfel că ele descriu spațiul și timpul românesc și au ecou imediat în sufletul celui care îi citește rândurile cadențate în ritm de doină.

„Aleargă-n plaiuri oltenesti
La mândra fără vină-
La mândre case-mpărătești
Cu gemul în lumină

Priveste-al ochilor ei rai,
Surâsul fără nume,
Ascultă tânărul ei grai -
Și vezi ce pierd pe lume.”[19]

Casele împărătești polarizează întregul univers ancestral, iar lumina de la geam simbolizează speranța într-o iubire, chiar și de o clipă, deși ea ar trebui plătită cu mii de suferințe. Poetul nu se dă înlături să plătească prețul, căci:

„Și fă-mi din tot un dulce cânt,
Să-l cânti când iese luna.” [20]

Panait Cerna invocă tema iubirii într-un timp nedefinit, datorită faptului că darul iubirii este un sentiment care îi face sufletul să vibreze, să devină mai puternic în credință la fiecare obstacol pe care îl întâlnește.

Dragostea este pentru poet fondul esențial al vieții sale o trăire care îi permite să elibereze avânturile creatoare, dând glas liric acestor vibrații prin iluzia unei iubiri permanent împlinite. Se observă cu ușurință dramatismul din versurile autorului care reușește să construiască imaginea unui avânt, uneori exagerat, după care multe suflete sunt în căutare fără epuizare, ceea ce îl face pe scriitor ca în compoziția sa desăvârșirea să fie îmbinată cu sacralitatea actului de a iubi, dar și a momentului în care se construiește:

„În zarea viitorului pierdută,
Așa-mi plutești în taine-nvesmântată,
Dar sufletu-mi se zbate și te cată,
Iar gândurile mele te sărută.”[21]

Se poate observa cu ușurință comparația cu subînțelesul [22], cum o numea Tudor Vianu, „zarea viitorului pierdută”, pentru a sublinia ideea timpului uman finit. Se creează astfel o imagine rezumativă și analogică a

întregii vieți a poetului care afirmă neîncetat superioritatea morală a celor ce iubesc. Dragostea îmbogățește sufletul și îi oferă resurse spirituale și temporale pentru a privi confident și stăpân pe cei incapabili de perceperea frumuseții și a unui ideal măreț de viață.

În mod obsesiv, Cerna a revenit de-a lungul procesului de creație a poeziei sale la sentimentul iubirii, la imboldul pulsativ de trăire totală și intensă a vieții. Suprapunerea până la identitate între omul, convingerile poetice și opera poetică, setea de viață constituie câteva din trăsăturile definitorii ale liricii despre iubire lui Cerna. Acestui ideal i-a închinat versuri purtătoare de o exuberanță cuceritoare.

Ceea ce mai impresionează la Cerna este nu atât încercarea sa de a se desprinde de marele poet, Mihai Eminescu, cât, mai ales, de asemănarea uimitoare a descrierii ființei iubite în poezii sale cu portretul feminin eminescian, dar și a modelului de construcție a metaforei temporale în poeziile despre iubire. Este de notorietate stima deosebită pe care i-o purta Cerna lui Eminescu. De altfel, el nota într-un studiu închinat poeziei marelui poet

„este astăzi mai viu ca todeauna. Sufletul său îl simțim pururea printre noi...Versurile lui răsună fără voie în sufletul pricepătorului de frumuseți veșnice ca și în inima iubitorului de neam și de oameni.”[23]

Deși considerat de mulți un epigon al lui Eminescu, oda iubirii cerniene nu se reduce la un erotism banal; ea devine exponentul unei sete de viață de nestăvilit, a unui sentiment nobil, profund uman, prin a cărui împlinire, ființa umană contactează veșnicia:

„...Se pare că umana nemurire
Au pus-o zeii-n visul de iubire
De te-a-mbrăcat natura-nșelătoare
În purpur, ori în haine zdrențuite,
De ți-a deschis izvoarele-i vrăjite,
Ori de-ți întinde numai cupe-amare,
Tu simți că-n sfântă clipă muritoare.
E totul...”[24]

Prin folosirea metaforei timpului în poezia închinată dragostei, Cerna reușește să-și expună concepția sa filosofică. Prin exploatarea intuiției, poetul reușește să construiască realități exterioare care se generează prin intermediul trăirilor proprii vieți interne[25]. Așadar, limbajul poetic

cernian realizează nenumărate transferuri metaforice legate de timp pentru a crea realitățile externe stării eului.

La vremea aceea, poezia despre iubire a lui Cerna avea o componentă diferită: un tumult emoțional neașteptat și distrugător, dar mântuitor și orientat spre meditație. El scria versuri radioase, în care posibila despărțire sau regretul neîmplinirii dragostei nu reușeau să comprime bucuria de a trăi. Din contră, arderea sufletească în același timp cu împlinirea spirituală erau trăsături ale unui liric fascinat de viață.

Dragostea rămâne, în viziunea cerniană una din sursele cele mai nobile ale sufletului uman, fericirea și suferința creând o euforie a dezvoltării interioare pe o dimensiune temporală nedefinită și nelimitată. „Convingătoare rămâne depășirea istoriei imediate (cu gesturi teatral compuse), într-un imn al vitalității impetuoase, triumfătoare” [26]. Mai mult decât dragostea, în centrul tuturor poeziilor despre iubire transpare o voință de dragoste, o credință a ei ca forță absolută, ca Idee călăuzitoare atemporală.

NOTE:

- [1]. Cerna, P. „Înseninare”, în vol. *Floare și genune*, Editura pentru Literatură, București 1968, p. 41.
- [2]. Vărgolici, T. *Clasici și conbtemporani*, București, Piața Scânteii 1, Editura Eminescu, 1982, p.82.
- [3]. Cerna, P. „Privește-n noaptea...” în vol. *Poezii*, Editura Minerva, București, 1981, p. 158.
- [4]. Speranția, E. „Reflexii asupra metaforei” în *Cele trei Crișuri*, revistă de cultură, Anul VII, Oradea, 1926, p. 3, articol consultat pe http://dspace.bcuculuj.ro/jspui/bitstream/123456789/47981/1/BCUCLUJ_FP_279435_1926_007_001.pdf la data 3.12. 2020.
- [5]. Cerna, P., *Isus*, p. 9.
- [6]. Idem., *Din depărtare*, p. 11.
- [7]. Speranția, E., op.cit., p. 4.
- [8]. Constantinescu, P. *Scrieri*, vol. 2, Editura pentru Literatură, București, 1967, p. 274.
- [9]. Cerna, P. *Ideal*, p. 19.
- [10]. Milian, M. „Panait Cerna. Scrieri”, Editura Karograf, Tulcea 2014, p. 197 apud Săndulescu, Al. în *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, nr. 3-4, Anul XII, 1963.
- [11]. Cerna, P. *Plânsul lui Adam*, p. 17.
- [12]. Idem., *Cântec*, p. 32.

- [13]. Blaga, L., „Geneza metaforei”, în Revista *Gândirea*, Anul XVI, Nr. 5, mai 1937, p. 202.
- [14]. Cerna, P. *Dor*, p. 79.
- [15]. Blaga, L., op.cit., p.204.
- [16]. Cerna, P., *Floare și genune*, p. 84.
- [17]. Vârgolici. T., op.cit., p. 90.
- [18]. Aderca, F. „Metafora” în Revista *Sburătorul literar*, Anul I, nr. 35, 1922, p.175.
- [19]. Cerna, P., *Cântec*, p. 33.
- [20]. Idem.
- [21]. Idem., *Celei așteptate*, p. 70.
- [22]. Vianu, T., „Originile metaforei” în *Revista Fundațiilor Regale*, Anul XII, nr. 6, 1945, Fundația Regele Mihai I, București 1945, p. 637.
- [23]. Cerna, P., *Eminescu* (studiu), ediție îngrijită și note de Dumitru Cerna, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj- Napoca, 2001, p.17.
- [24].Cerna, P., *Șoapte...*, p. 26.
- [25].Vianu, T. „Funcțiunile metaforei”, *Revista Fundațiilor Regale*, Anul XII, nr. 7, 1945, Fundația Regele Mihai I, București 1945, p. 120 și urm.
- [26]. Simion, E., *Dicționarul general al literaturii Române: C-D*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2004, p. 186.

BIBLIOGRAFIE:

- Antofi, Simona, GENERAL DICTIONARY OF ROMANIAN LITERATURE - OBVERSE AND REVERSE CRITICAL RECEPTION, în Oana Cenac (coord., edit.), International Conference of Common Vocabulary/Specialized Vocabulary: Manifestations of Creativity of Human Language, 6-7 iunie 2014, publicate în volumul MANIFESTARI ALE CREATIVITATII LIMBAJULUI UMAN, 2014, p. 13-19, Accession Number WOS:000378446400001.
- Aderca, F. „Metafora” în Revista *Sburătorul literar*, Anul I, nr. 35, 1922, disponibil la http://dspace.bcuccluj.ro/jspui/bitstream/123456789/47981/1/BCUCLUJ_FP_279435_1926_007_001.pdf consultat la 3. 12. 2020.
- Blaga, L. „Geneza metaforei”, în Revista *Gândirea*, Anul XVI, Nr. 5, mai 1937.
- Cenac, Oana, *Manifestări ale creativității limbajului uman*, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, Romania, Romania, 2014, ISBN 978-606-17-0623-5, p. 178-187, Accession Number: WOS: 000378446400018, IDS Number: BF0BG: https://apps.webofknowledge.com/Search.do?product=WOS&SID=T2dthUa4LB_Y98y5gyNI&search_mode=GeneralSearch&prID=d556ad3b-0edc-4579-8b72-c4f147a0ec8b.
- Cerna, P. *Floare și genune*, Editura pentru Literatură, București 1968.

- Cerna, P., *Eminescu* (studiu), ediție îngrijită și note de Dumitru Cerna, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj- Napoaca, 2001.
- Cerna, P. *Poezii*, Ed. Minerva, București, 1981.
- Constantinescu, P. *Scrieri*, vol. 2, Editura pentru Literatură , București, 1967.
- Ifrim, Nicoleta, *Perspectives on Identity in the Romanian Post-totalitarian Critique: Adrian Marino and His Pro-European "Third Discourse"*, în revista indexată ISI (Art and Humanities Citation Index) *Romance Studies*, Vol. 31 No. 1/ 2013, pp. 26-40, DOI 10.1179/0263990412Z.00000000033 - Print ISSN: 0263-9904, Online ISSN: 1745-8153, articol vizibil la adresa <http://www.ingentaconnect.com/content/maney/ros/2013/00000031/0000001;jsessionid=1p9radl66oq1s.alice> Accesion Number: WOS - 000316026000003.
- Milian, M., *Panait Cerna. Scrieri*, Editura Karograf, Tulcea 2014, pag.197 apud Săndulescu, Al. în *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, nr. 3-4, Anul XII, 1963.
- Simion, E., *Dicționarul general al literaturii Române: C-D*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2004.
- Speranția, E. „Reflexii asupra metaforei” în *Cele trei Crișuri*, revistă de cultură, Anul VII, Oradea, 1926, disponibil la http://dspace.bcucloj.ro/jspui/bitstream/123456789/47981/1/BCUCLUJ_FP_279435_1926_007_001.pdf consultat la 3. 12. 2020.
- Vărgolici, T. *Clasici și contemporani*, București, Piața Scânteii 1, Ed. Eminescu, 1982,
- Vianu, T. „Funcțiunile metaforei”, în *Revista Fundațiilor Regale*, Anul XII, nr. 7, 1945, Fundația Regele Mihai I, București 1945.
- Vianu, T. „Originile metaforei” în *Revista Fundațiilor Regale*, Anul XII, nr. 6, 1945, Fundația Regele Mihai I, București 1945.

THE METAPHOR OF TIME IN PANAIT CERNA'S LOVE LIFE POEM

Abstract: Considered by the critics of the time as a sensitive author that empathizes with the many and the oppressed, Panait Cerna manages through his texts to voice his love and thirst for life, adding to these accents of optimism, thus differentiating himself from Mihai Eminescu. Temporality is another significant dimension of his creation that we find in the poems used by Panait Cerna to emphasize the message that life is the supreme gift. Using a referential language, but especially an emotional one, the poetry of the love of life that Cerna includes in the volume *Poems* (1910) becomes a characteristic of his philosophical conception developed in a period when the Romanian literature needed a new type of statement. Even in the case of Panait Cerna, the metaphor of time is a frequently encountered

procedure used to emphasize the poet's interest for meditation. The poet's feeling of love changes the forms in which the idea of time and immortality is presented, as the poet directs the struggle of man meant to be subjected to pain to the miraculous power of love found in all the dimensions of existence. Love, regardless of its forms, is omnipotent: "We are stronger: we love."

Keywords: *Panait Cerna, love, time metaphor, immortality.*